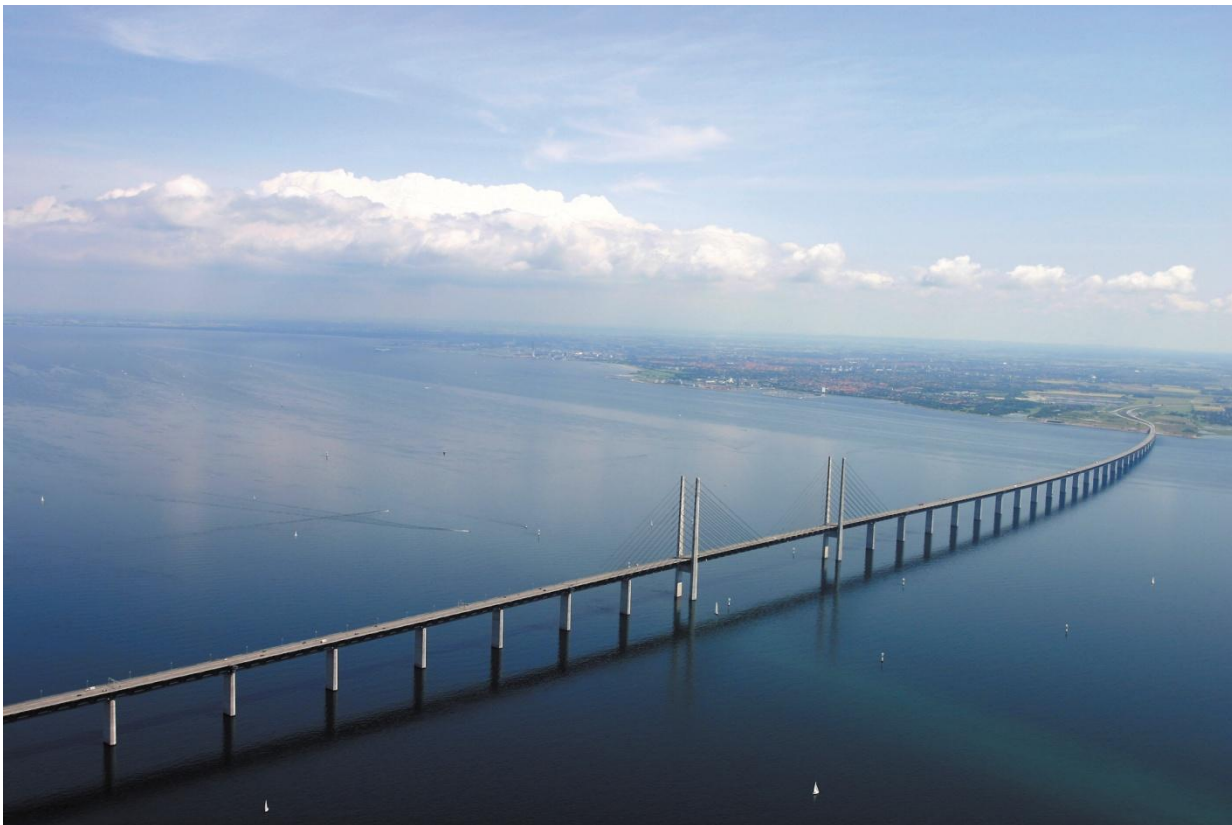

Midt i Øresund – handleplan nr. 10

Indledning

København og Malmø er begge attraktive byer for borgere, besøgende, virksomheder og turister. Hver for sig er de dog for små til for alvor at udgøre et tyngdepunkt i Europa. Med sine 3,7 mio. borgere udgør Øresundsregionen imidlertid en region med en tilstrækkelig kritisk masse til at klare den internationale konkurrence.

En sammenhængende region skabes dels ved en bevidsthed blandt regionens borgere om, at de to dele hænger sammen, dels ved konkrete samarbejder. I den sammenhæng kan kultur- og fritidslivet spille en væsentlig rolle, idet det kan omfavne regionens forskellige borgere, markedsføre regionen udadtil og etablere konkrete samarbejder og møder mellem borgerne, professionelle aktører og institutioner.

Undersøgelser viser, at sydsvenskerne generelt er gode til at orientere sig mod København. Det gælder arbejde, shopping og underholdning. Kultur- og fritidslivet er således allerede med til at tiltrække borgere fra den svenske side. Københavnerne er imidlertid ikke i samme grad orienteret mod den svenske side, hvilket omvendt giver en forpligtelse til at skabe opmærksomhed på aktiviteter i Sverige, hvis integrationen skal lykkes.

Derudover giver det Øresundsregionale perspektiv en række muligheder for kultur- og fritidslivet. Det indebærer blandt andet, at kulturinstitutioner kan orientere sig mod et bredere publikum, og at de dermed får mulighed for en større grad af specialisering og profilering. Derudover giver det mulighed for at søge flere samarbejdspartnere inden for et specifikt felt og dermed mulighed for mere videndeling, faglig sparring, udveksling af talenter mv.

Kultur- og fritidslivet kan således både bidrage som aktiv part i integrationen af Øresundsregionens borgere, foreninger og professionelle aktører, og samtidig profitere af et større marked med en række interessante samarbejdspartnere og projekter.

Der er allerede en række kulturinstitutioner i København, som orienterer sig mod Øresund på forskellig vis. Eksemplerne er blandt andet:

- Pumpehusets svenske publikum udgør i dag 15 % generelt og 40 % ved særlige arrangementer.
- Øresundsfestivalen inddrager danske kunstnere og bookere og skaber ud over den kulturelle event en platform for udveksling mellem de musiske miljøer i Øresundsregionen.
- Filmfestivalerne. Eksempelvis har Copenhagen Film Festivals og MIX Copenhagen filmvisninger i Malmø.
- Huset i Magstræde udveksler komikere mellem Zulu Comedy Festival og Lund, hvilket er med til at sikre talentudvikling og marked for stand-up.
- Verdenskulturcentret har faglig sparring med aktører fra Malmø i forhold til det etniske og interkulturelle felt.
- Københavns Museum samarbejder med universitetet i Lund om at modtage arkæologistuderende i praktik. Herudover deltager museet i seminarer i Lund og Helsingborg.
- Københavns Projekthus samarbejder med Malmø i forbindelse med uddelingen af KPH AWARD.
- Københavns Stadsarkiv, Malmø Stadsarkiv, Landsarkivet i Lund samt Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster & Bornholm samarbejder om et digitalt projekt om migrationen over Øresund.

Forslag til handlinger

Kultur- og Fritidsforvaltningens handleplan *Midt i Øresund* skal understøtte visionerne om at styrke samarbejdet i Øresundsregionen. Handleplanen sætter derfor fokus på aktiviteter, der medvirker til at styrke integrationen mellem såvel aktører inden for kultur- og fritidslivet som publikum på tværs af Øresund.

I det følgende skitseres forslag til fire konkrete øresundsregionale begivenheder.

De fire projekter er udvalgt i forhold til at de:

1. skaber konkrete oplevelser
2. tager afsæt i eksisterende platforme
3. kan inddrage en bred kreds af aktører
4. har udviklingspotentiale

1. Øresundsfestivalen

Øresundsfestivalen er en dages dansk/svensk musikfestival, som afholdes over en weekend i maj, og som giver publikum mulighed for at høre koncerter med aktuelle bands. Festivalen sætter fokus på København/Malmøs mange forskellige kunstnere og spillesteder.

I 2012 foregik festivalen i Malmø Folkepark med deltagelse af de omkringliggende venues. Programmet bestod af mere end 40 koncerter, som vekslede mellem danske og svenske artister inden for genrerne pop, rock, jazz, elektronisk, world mv. Kuratorgruppen bag festivalen bestod af bookere fra Vega, Amager Bio/Beta, Bremen/Frost festival, Copenhagen Jazzhouse og Rust i samarbejde med bookere fra Kulturbolaget, Babel og Moriska Paviljongen.

Øresundsfestivalen arrangeres af Malmø Stad i samarbejde med musik- og marketingbureauet VOLUME. Festivalen er først og fremmest en event i form af festivalaktiviteterne, men samtidig skaber den en række positive sideeffekter i kraft af sit øresundsregionale udgangspunkt. Den er med til at skabe samarbejde og netværk i Øresundsregionen inden for musikmiljøet med deltagelse af kuratorer og musikere på begge sider af Øresund. Dermed understøtter den også musikbranchen i Øresundsregionen ved at styrke branchens platform i den internationale konkurrence.

Øresundsfestivalen har et flerårigt udviklingsperspektiv. Festivalen startede i 2012 med aktiviteter i Malmø Folkepark. I 2013 og 2014 er formålet yderligere at forankre festivalen samt udvide aktørkredsen, eksempelvis med festivaler inden for musik, film mv. I 2015 forventes det, at festivalen vil være bæredygtig og dermed kunne flyttes til andre steder i Øresundsregionen, herunder København.

Ud over den konkrete festivalperiode vil Øresundsfestivalen arbejde med at skabe nedslag over hele året, eksempelvis koncerter på spillesteder, prisuddeling, netværks- og brancheaktiviteter. På den måde forankres samarbejdsplatformen yderligere, og publikum, musikere og branchefolk bliver opmærksom på festivalens engagement.

Økonomi

Malmø Stad har bevilget 1,2 mio. kr. til festivalen i 2013. Kultur- og Fritidsudvalget vil modtage en ansøgning fra Øresundsfestivalen på 0,5 mio. kr.

Forslag: Ansøgningen vil blive behandlet i Kultur- og Fritidsudvalget, når den foreligger.

2. Øresund havnefestival

Københavns Kommune, Øresund Eventcenter, Wonderful Copenhagen m.fl. arbejder for at skabe en øresundsregional havnefestival. Begivenheden er samtidig prioriteret i den Øresundsregionale eventstrategi. Formålet er at iscenesætte og udnytte Øresundsregionens maritime miljø til en bred og folkelig fest med vandet som omdrejningspunkt.

Der er i dag en række havnefestivaler i Øresundsregionen, herunder Københavns "Kulturhavn", som siden 2001 har sat fokus på havneområdet i København gennem kulturelle og sportslige aktiviteter. Dertil kommer kystbyer i Øresundsregionen, som ligeledes holder årlige havnefester, eksempelvis har Helsingør og Helsingborg et livligt havnemiljø, og man har i Malmø afholdt Malmø Urban Beach.

Det er ideen, at Øresund Havnefestival skal være en årligt tilbagevendende begivenhed med aktiviteter i hele Øresundsregionen, men med centrale knudepunkter, som eksempelvis kan udgøres af byerne Helsingør, Helsingborg, København og Malmø. Ifølge Københavns Kommune bør havnefestivalen udfoldes med udgangspunkt i Kulturhavn som platform.

Kulturhavn har udviklet sig fra at være en foreningsfestival på Islands Brygge til i dag at være en begivenhed spredt ud over hele Københavns Havn med 6 stationer på 'festivalkortet' (Islands Brygge, Kalvebod Brygge, Enghave Brygge, Sydhavnen, Refshaleøen og Admiral Kaj). Festivalen besøges af 80.000 publikummer. Kulturhavn samarbejder med en række forskellige aktører, såsom foreninger, borgere, uddannelsesinstitutioner, ejendomsselskaber, lokaludvalg mv. og er i stand til at engagere og bevæge de lokale kræfter.

Der er allerede mange initiativer i Kulturhavn, der er oplagte at videreudvikle i sammenhæng med en Øresund Havnefestival. I 2012 var et af fokusområderne historiefortællinger, dels om havnens historie, dels om de nye fortællinger, der kan udfolde sig i de historiske rammer. Der var fokus på værftshistorien på Refshaleøen, kulturoplevelser på gamle skonnerter, plakatdesign konkurrence og kran-ballet.

Hvis Kulturhavn skal udvikle sig til at være Øresund Havnefestival betyder det, at Kulturhavn ændrer sig og får nyt navn. Vælger man at arbejde videre af dette spor, skal det ske i dialog med brugere og interessenter – herunder også Kulturhavns bestyrelse.

Det er hensigten med Øresund Havnefestival, at den skal finde sted i løbet af sensommeren og fortsætte som en årligt tilbagevendende begivenhed i regionen.

Forslag: Det foreslås, at Københavns Kommune arbejder for, at Øresund Havnefestival bliver realiseret. Derudover foreslås det, at Kulturhavn bliver den københavnske platform for Øresund Havnefestival, og at Kulturhavn indgår som Københavns Kommunes bidrag til en Øresund Havnefestival. Der forelægges et statusnotat om processen for en Øresund Havnefestival inden udgangen af 2013.

3. Undersøgelse af fælles samtidskunstevent – Manifesta - med en eller flere svenske partnere

Øresundsregionen skal være blandt Europas førende regioner i at tiltrække, udvikle og organisere internationale sports-, kultur- og videnevents.

I april 2012 vedtog Øresundskomiteen en øresundsregional eventstrategi, som skal sikre, at Øresundsregionen bliver rustet til at agere proaktivt i forhold til den skærpede internationale konkurrence om events, herunder ved at styrke eventmiljøet i hele regionen gennem videndeling, dialog og samarbejde. Den skal resultere i udvikling og tiltrækning af flere og

større events til Øresundsregionen. Herefter er Øresund Event Center blevet oprettet til at opfylde strategiens formål.

Med udgangspunkt i den øresundsregionale eventstrategi, Øresund Event Center og Københavns Kommunes eventstrategi bakker Københavns Kommune op om, at der blandt relevante interessenter i Øresundsregionen bydes på minimum en fælles event inden udgangen af 2015.

Manifesta

Manifesta er en samtidskunstfestival, der foregår i en europæisk by eller region hvert andet år. Manifesta begyndte som et hollandsk initiativ i 1996 – første gang i Rotterdam - med henblik på at skabe en platform for samtidskunst, der omfatter hele Europa. Siden Rotterdam i 1996 er Manifesta afholdt hvert andet år og senest i Limburg i Belgien i 2012, hvor der var lige over 100.000 gæster.

Manifesta er en biennale, som bliver afholdt forskellige steder hver gang og i et samarbejde med et særligt udnævnt Internationalt Advisory Board samt med støtte fra forskellige landes kunstorganisationer og kulturministerier.

Manifesta bliver afholdt på mange museer/kunsthaller og i det offentlige rum med mange deltagende kunstnere. Festivalen varer i ca. 3 måneder hen over sommeren. Festivalen har ikke tidligere fundet sted i Norden.

Manifesta beskæftiger sig med de nyeste innovationer i kunstnerisk praksis, udstillingsmetoder og uddannelse. Hver Manifesta sigter mod at undersøge og reflektere over de nyeste udviklinger i samtidskunsten i en europæisk kontekst med udgangspunkt i det lokale, nationale og internationale.

Statens Kunstråd har drøftet spørgsmålet og finder overordnet, at det er en god idé at få Manifesta til regionen. Herefter har Kulturstyrelsen indledende forespurgt København og Malmø, om der er interesse for at afgive et fælles bud med henblik på at få samtidskunstbiennalen Manifesta til Øresundsregionen (København/Malmø). Det kunne f.eks. være Manifesta 11 i 2016 eller Manifesta 12 i 2018, idet det er den enkelte by eller region, der skal byde ind med henblik på få Manifesta til deres område.

Udvælgelsesproceduren starter med at fremtidige kandidater præsenterer dem selv i et "Letter of Interest" og derefter et "Letter of Intent". Derefter besøger direktøren for Manifesta ansøgerbyerne og derefter vil medlemmerne af boardet besøge området. Først derefter sendes det endelige bud.

Økonomi

Et økonomisk overslag for Manifesta er i alt ca. 3 mio. euro, svarende til ca. 24 mio. kr.

Forslag: Det foreslås, at Københavns Kommune sammen med Malmø nærmere undersøger muligheder og betingelser for at byde på Manifesta i 2016 eller 2018 samt beskriver, hvordan Manifesta eventuelt kan indgå i en samlet strategi på samtidskunstområdet. Inden udgangen af 2013 fremlægges et konkret forslag for Kultur- og Fritidsudvalget.

4. Øresundsregional vinkel i kulturaftalen KulturMetropolØresund

Kulturaftalen KulturMetropolØresund er et samarbejde mellem 26 kommuner i Hovedstadsområdet, Region Hovedstaden samt Staten, som løber i perioden 2012-2015. Der er udvalgt 10 projekter, som foregår i kommunerne i hovedstadsområdet for perioden 2012-

2013. Der vil være en midtvejsevaluering i løbet af 2013 og dermed mulighed for at inddrage nye perspektiver for perioden 2014-15.

Forslag: Københavns kommune skal arbejde for, at der under kulturaftalen skabes mulighed for inddragelse af en øresundsregional vinkel. Det kan være i form af et eller flere øresundsregionale projekter eller samarbejder i kulturaftalen, øget dialog mellem de svenske offentlige parter mv.

Den svenske side er i foråret 2013 i gang med at etablere lignende platforme som hovedstadsområdetets kulturaftale, og Københavns Kommune foreslår, at der i kulturaftaleregioner sker en tæt dialog med disse nye platforme.